

ב"ה

התקשרות

קונטרס שבועי לאנ"ש חסידי חב"ד לחיזוק ההתקשרות
לכ"ק אדמו"ר רבי מנחם מענדל בהרה"ק רלו"י מליובאוויטש
זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע

שיחות • איגרות • פניני חסידות לפה"ש • הלכות, מנהגים וטעמיהם • ניצוצות • זמנים

תרצב

ערב שבת-קודש

פרשת וירא

י"ד במרחשוון ה'תשס"ח

יוצא-לאור על-ידי

מכון ליובאוויטש שעל-יד

צעירי-אגודת-חב"ד באה"ק ת"ו — המרכז

מורה שיעור ללימוד היומי ברמב"ם

י"ד בארחשוון ה'תשס"ח – כ"א בארחשוון ה'תשס"ח

יום	יום בחודש	ג' פרקים ליום	פרק א' ליום	ספר-המצוות
ו'	י"ד במרחשוון	הלי שבועות פרק ד-ו.	הלי בית הבחירה פרק ה.	מל"ת סב.
ש"ק	ט"ו במרחשוון	פרק ז-ט.	פרק ו.	מל"ת רמח. רמט.
א'	ט"ז במרחשוון	פרק י-יב.	פרק ז.	מ"ע ז.
ב'	י"ז במרחשוון	הלי נדרים.. בפרקים אלו. פרק א-ג.	פרק ח.	מ"ע צד.
ג'	י"ח במרחשוון	פרק ד-ו.	הלי כלי המקדש והעובדים בו.. בפרקים אלו. פרק א.	מ"ע צד.
ד'	י"ט במרחשוון	פרק ז-ט.	פרק ב.	מל"ת קנז.
ה'	כ' במרחשוון	פרק י-יב.	פרק ג.	מ"ע צה.
ו'	כ"א במרחשוון	פרק יג. הלי נזירות.. בפרקים אלו. פרק א-ב.	פרק ד.	מ"ע צה. צב. מל"ת רט.

זמני השבוע *

תאריך	עלות השחר**		זמן ציצית ותפילין	זריחת החמה	סוף זמן ק"ש	חצות היום והלילה	מנחה גדולה	שקיעת החמה***	צאת הכוכבים
	ד' 120 לפני הזריחה	ד' 72 לפני הזריחה							
ו', י"ד במרחשוון	3.52	4.39	5.00	5.57	8.38	11.25	11.52	4.57.8	5.23
ש"ק, ט"ו במרחשוון	3.52	4.39	5.01	5.58	8.38	11.25	11.52	4.56.8	5.22
א', ט"ז במרחשוון	3.53	4.40	5.02	5.59	8.39	11.24	11.52	4.55.8	5.21
ב', י"ז במרחשוון	3.54	4.41	5.02	6.00	8.39	11.24	11.52	4.54.8	5.20
ג', י"ח במרחשוון	3.55	4.41	5.03	6.00	8.39	11.24	11.52	4.53.9	5.19
ד', י"ט במרחשוון	3.55	4.42	5.04	6.01	8.40	11.24	11.52	4.52.9	5.18
ה', כ' במרחשוון	3.56	4.43	5.04	6.02	8.40	11.24	11.51	4.52.0	5.17
ו', כ"א במרחשוון	3.57	4.44	5.05	6.02	8.40	11.24	11.54	4.51.2	5.16

* הזמנים מתייחסים לאזור המרכז. באזור ההרים והעמקים יש שינויים שעשויים להגיע למספר דקות.
 ** לגבי זמן עלות השחר הנהוג בחב"ד קיימות שלוש דעות. הבאנו את הזמנים לפי הדעה המוקדמת ביותר והמאוחרת ביותר, וראוי להחמיר לפי העניין.
 *** זמני השקיעה כאן הם לפי השקיעה הנראית. אולם אדה"י בסידורו (סדר הכנסת שבת) מכיר בשקיעה האמיתית, המאוחרת ממנה "בכמו ארבע מינוטין" (לשון אדה"י שם. שיעור התלוי במיקום ובעונות השנה).

זמני הדלקת הנרות וצאת השבת

פרשת	ירושלים		תל-אביב		חיפה		באר-שבע	
	דה"נ	צה"ש	דה"נ	צה"ש	דה"נ	צה"ש	דה"נ	צה"ש
וירא	4: 20	5: 32	4: 35	5: 34	4: 25	5: 32	4: 38	5: 34
חיי-שרה	4: 14	5: 26	4: 28	5: 28	4: 18	5: 26	4: 31	5: 28

עורך ראשי: מנחם מענדל ברוד • עורך: נחמיה קפלון • הגהה: יוסף-יצחק אולידורט

מו"ל: מכון ליובאוויטש שעל-יד צעירי-אגודת-חב"ד באה"ק ת"ו - המרכז

יו"ר: הרב יוסף-יצחק הכהן אהרונוב

כתובת: ת"ד 14 כפר-חב"ד 72915, טל' 03-9607588, פקס: 03-9606169

ISSN 0793-7474 אינטרנט: www.chabad.org.il דואר אלקטרוני: chabad@chabad.org.il

עבודת יצחק - לחפור ולגלות "מים" גם ביהודי שני

מדוע נצטווה אברהם בברית מילה דווקא לפני הולדת יצחק? • אברהם - המשיך וגילה אלקות בעולם, יצחק - זיכך והעלה את העולם למרות הקשיים וההתנגדות • לא דיי בעבודת אברהם, יש לעסוק גם עם הנמצאים בחוץ, לחפור ולהסיר מעליהם את העפר והבוץ, עד שמתקיים בהם "הרחיב ה' לנו" • משיחת כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו

ב. מהו הטעם שדווקא יצחק הוצרך להיוולד מטיפה קדושה? ויש לבאר זה בהקדם ביאור החילוק בין אברהם ליצחק: ענינו של אברהם הוא - המשכה מלמעלה למטה, וענינו של יצחק הוא - העלאה מלמטה למעלה.⁵ וכמבואר בריבוי מאמרי חסידות⁶ שעבודת אברהם היא "אהבה כמים" (אהבה להקב"ה שנמשלה למים), כמו שאומרים (בתפילת גשם) "זכור אב נמשך אחריו כמים", והרי טבע המים הוא לירד מלמעלה למטה?⁷ ועבודת יצחק היא אהבה כרשפי אש, והרי טבע האש הוא שנמשך מלמטה למעלה.

החילוק שבין אברהם ליצחק היה לא רק בעבודתם בעצמם, אלא גם בעבודתם שפעלו בעולם: אברהם פעל בעולם שיומשך בו אלקות מלמעלה למטה, ויצחק פעל בעולם שהוא עצמו

א. אחת המעלות שאלה הגיע אברהם אבינו על-ידי מצוות מילה, היא, שנעשה ראוי להוליד את יצחק, וכמאמר רז"ל² שיצחק היה צריך להיוולד מטיפה קדושה דווקא, וכדאיתא גם הלשון³ "אשר קדש יריד מבטן". ולכן, אף-על-פי שגם קודם המילה היה אברהם מרכבה לאלקות, מכל מקום, לא היה עדיין ראוי להוליד את יצחק, ורק כאשר הגיע לדרגת "והיה תמים"⁴, על-ידי המילה, אזי היתה יכולה להיות לידת יצחק. ומוזה מובן גם מעלת יצחק לגבי אברהם - שהרי בנוגע ללידת אברהם לא מצינו שהיה צריך להיות התנאי האמור, ואילו לידת יצחק - אפילו לאחרי כל המעלות הקודמות של אברהם - לא היתה יכולה להיות קודם שהגיע למעמד ומצב ד"והיה תמים".

(1) מכאן עד סוס"ח - הוגה ע"י כ"ק אדמו"ר (באידיש), ונדפס בלקו"ש ח"א ע' 27 ואילך. במהדורה זו ניתוספו ע"י המו"ל עוד כמה ציוני מראה-מקומות, וכן כמה פרטים מהנחה בלתי מוגה (ע"פ סרט-הקלטה).
(2) ב"ר פמ"ו, ב.
(3) נוסח ברכת מילה - שבת קלו, ב. וראה פרש"י לך לך יז, יט.
(4) לך לך יז, א ובפרש"י.

(5) תו"א תולדות יז, ג. ובארוכה - תו"ח ר"פ תולדות.
(6) תו"ח שם. סה"מ תש"ד ע' 93. וראה גם ספר הערכים חב"ד (כרך א) ערך אהבת ה' - כמים וכרשפי אש ס"ב (ע' תקלא ואילך). וש"נ.
(7) תענית ז, א. וראה תניא ח"א פ"ד. אגה"ק רסי"ב.

יתעלה, שיהיה כלי לאלקות - העלאה מלמטה למעלה.

וחילוק זה רואים גם באופני הנהגתם, כפי שהתורה מספרת לנו, כדלקמן.

ג. אברהם אבינו המשיך אלקות לכולם: בארץ כנען - כפי שהיתה קודם הכירור - וגם בארץ מצרים⁸, ועד שהמשיך אלקות גם לערביים שהיו משתחוים לאבק שעל גבי רגליהם⁹, שזוהי מדריגה הכי תחתונה, שכן, האדם נחלק לג' חלקים: ראש גוף ורגל. והרגל הוא האבר הכי תחתון. והאבק שעל גבי הרגל הוא למטה במדריגה גם מהרגל. והערביים היו במדריגה נמוכה כזו שהשתחוו לאבק שעל גבי רגליהם, היינו, שהשכל שבראש היה אצלם למטה מהאבק שעל גבי הרגלים¹⁰. ואף-על-פי-כן התעסק אברהם להמשיך אלקות גם אליהם, כמאמר חז"ל¹¹ על הפסוק¹² "ויקרא שם בשם ה' א-ל עולם", "אל תקרי ויקרא אלא ויקריא . . שהקריא לשמו של הקב"ה", היינו, שפעל אצלם שיכריזו "א-ל עולם".

וכשם שעניין עבודת אברהם היה המשכה, כמו כן היו גם הדרך והכלים לזה באופן של המשכה - כמסופר בדברי רז"ל¹³ שהאופן שדרכו פעל אברהם הכרת אלקות בעולם היה על-ידי הכנסת אורחים: אברהם הכניס אורחים במדבר, ונתן להם כל צרכיהם, ואחר כך כשעמדו יהודות לו, אמר להם: ברכו למי שאכלתם משלו; הודו ברכו ושבחו למי שאמר והיה העולם.

(8) עליהם נאמר (אחרי יח, ב ובפרש"י) "כמעשה ארץ מצרים גו' וכמעשה ארץ כנען גו' לא תעשו", "מגיד שמעשיהם של מצריים ושל כנעניים מקולקלים מכל האומות" (מהנחה בלתי מוגה).

(9) ב"מ פו, ב. הובא בפרש"י עה"ת וירא יח, ד.

(10) כלומר: לא זו בלבד שהראש אינו נמצא אצלם באופן נעלה, אלא אדרבה - שהוא למטה מהלב, ולמטה מהרגלים, ויתירה מזה, שהיו אומה שפלה כל כך שהחשיבו את השכל - הראש - למטה מהאבק שע"ג רגליהם, שזוה"ע ההשתחוואה שמורה על הביטול (ראה לקו"ת ברכה צז, ד ואילך. ובכ"מ), היינו, שהראש הוא למטה במדריגה מהאבק שע"ג רגליהם (מהנחה בלתי מוגה).

(11) סוטה יו"ד, סע"א ואילך.

(12) וירא כא, לג.

(13) סוטה שם. ב"ר פמ"ט, ד.

ד. ענינו של יצחק היה - כאמור - העלאה מלמטה למעלה. ולכן לא היתה לו שייכות למצרים ולחוף לארץ בכלל, להיותו עולה תמימה¹⁴, וגם בהיותו בארץ-ישראל התעסק בחפירת בארות, שעניין זה מרמז על אופן גילוי אלקות בדרך העלאה, היינו, לגלות אלקות על-ידי העלאת המטה, כי מדריגתו של יצחק היא - הברלה ("אפגטרפאגן") מהעולם, העלאה והסתלקות מלמטה למעלה.

וכשם שהוא בעצמו היה בבחינת העלאה, היתה גם פעולתו בעולם באופן כזה - לעשות מהעולם כלי (שנמשך) לאלקות.

חפירת בארות פירושה - לגלות ולהעלות את המים שנמצאים למטה באדמה. והיינו, לא לשפוך לשם מים חיים ממקום אחר, אלא לגלות את המים הנובעים שנמצאים שם גופא, שכן, האמת היא שנמצאים שם מים חיים, אלא שהם מכוסים בעפר, בוץ ואבנים, וכאשר מסירים את הכיסוי, אזי מתגלים המים חיים.

וענין זה מורה גם על העבודה הרוחנית: יש להסיר את כל הדברים המכסים ומסתירים, ולעשות את העולם כלי לאלקות - העלאה מלמטה למעלה, כמו המים חיים עצמם שנובעים מתתא לעילא.

ה. עבודתו של יצחק היתה באופן שלא זו בלבד שלא התחשב בניגוד של העניינים שמכסים את המים חיים, אלא יתירה מזה: הוא לא התחשב גם עם המנגדים שמפריעים לחפור את הבארות.

התורה מספרת שכאשר עבדי יצחק חפרו ומצאו באר מים חיים, ובאו רועי אבימלך וגירשוים באמרם "לנו המים"¹⁵, ששייכים לפלשתים - שהשמעות הפנימית שבוה היא שהחיות והחמימות ("די לעבעדיקייט און ווארעמקייט") שבקושי הצליחו לחפור ולגלות, נלקחת לקליפת פלשתים (שענינה "מבוי המפולש")¹⁶ - לא התפעל יצחק וציוה להמשיך לחפור. וכאשר נטלו גם את הבאר השני, חפר באר שלישי, עד שהגיע למעמד ומצב של "רחובות" (הרחבה), "הרחיב ה' לנו ופרינו בארץ"¹⁷.

(14) ב"ר פס"ד, ג. הובא בפרש"י עה"ת תולדות כה, כו, כו, ב.

(15) תולדות כו, כ.

(16) תו"א בשלח סא, ג. תו"ח תולדות קמג, ג ואילך.

(17) שם, כב.

ח. ההוראה מזה:

אברהם ויצחק נקראים אבות של כל אחד מישראל. ולכן, אצל כל אחד מישראל צריכים להיות ב' אופני עבודה: עבודת אברהם ועבודת יצחק.

כאשר יהודי עוסק בתורה, תפילה, וקיום המצוות, נמצא הוא בד' אמות של אור, ואין לו עסק עם העולם. עניין זה הוא לא רק בשעה

י. על-פי שכל לא היה מקום לא להתפעל מאבימלך, בשעה שיושב על כסא מלכותו, ומפריע לחפור את הבארות של קדושה, וגם הבארות שחפרו מתוך מאמץ הכי גדול, נוטלים אבימלך לעצמו.

אבל יצחק לא התחשב עם חשבונות של שכל; הוא ידע שענינו הוא לגלות מים חיים, ועבודה זו עשה במסירת נפש.

עבודה זו לעשות מהעולם כלי לאלקות - מגעת

יצחק לא התחשב בחשבונות של שכל, הוא ידע שענינו הוא לגלות מים חיים, ועבודה זו עשה במסירת נפש. עבודה זו... מגעת בבלי גבול האמיתי

שעוסק בב' הקווים של תורה ועבודה, אלא אפילו בשעה שעוסק בקו גמילות חסדים, שהוא עניין קיום המצוות שצריך לעשות בדברים גשמיים, הרי גם אז עוסק הוא בקיום רצון העליון (רצונו של הקב"ה), אלא שממשיך את רצונו של הקב"ה גם בגשמיות, אבל הוא עצמו אין לו עסק עם הגשמי עצמו, וכל-שכן לא עם מנגד, ואפילו לא עם עניין שמכסה ומסתיר על אלקות.

ובכן, גם כאשר נמצאים בדרגה כזו, צריך לידע שעדיין אין זה התכלית של עבודת השם; זוהי רק העבודה של אברהם, וצריכים לעסוק גם בעבודה של יצחק.

צריכים לעסוק גם עם אלה שמבחוץ לא רואים אצלם מלבד אבנים ובוץ שמכסים על המים חיים, ואפילו עם אלה שנראה שהם מנגדים על אלקות, כלומר, עם אלה שבחיצוניות שקועים הם באיסורים במזיד ולהכעיס²⁴ - גם עימהם צריכים להתעסק לחפור בתוכם, ולהסיר מהם את הדברים המסתירים, עד שיגיעו ("ביז מ'זועט זיך דערגראָבן")

בבלי גבול האמיתי של אין סוף ברוך הוא, כיוון שעל-ידיה נשלמת תכלית הכוונה¹⁸. וכמבואר בטעם השם יצחק - על שם "צחוק עשה לי אלקים"¹⁹ - שבירור וזיכוך העניינים המסתירים, שנלקחים משם אלקים בגימטריא "הטבע"²⁰ - דווקא עניין זה מעורר את הצחוק ותענוג שלמעלה²¹.

י. על-פי זה יובן הטעם שיצחק היה צריך להיוולד מטיפה קדושה דווקא:

מדריגתו של אברהם מצד עצמו היא - אצילות, דהיינו, אלקות בהגבלה, ועל-ידי קיום מצוות מילה הגיע לתמימות - "היה תמים" - שזהו עניין האלקות שלמעלה מאצילות²².

ועניין זה עורר אצל יצחק, שעבודתו תהיה ללא הגבלות כלל, אפילו לא הגבלות של שכל דקדושה²³.

(18) תו"א תולדות יו, ג. תו"ח שם קמה, ד ואילך.

(19) וירא כא, ו.

(20) תניא שעהייהו"א רפ"ו. וראה בהנסמן בסה"מ מלוקט ח"ג ע' ריג הערה 22.

(21) תו"א שם יח, א. תו"ח שם קמו, א ואילך.

(22) ראה תו"א ס"פ לך לך - סוף ד"ה בעצם היום הזה. תורת חיים שם.

(23) ראה תו"א ר"פ תולדות. תורת חיים שם.

(24) והיינו, שנקודת היהדות שבו מכוסה בדבר המנגד - שמושקע בחומריות, ויתירה מזה, שמושקע בעניינים שהם היפך מצוות הוי', והיינו, שאלה אשר לא תעשינה, עושה אותם רח"ל, ואלה שצריך לעשותם, אינו רוצה לעשותם, ועוד נדמה לו שזהו במזיד (מהנחה בלתי מוגה).

ולחשוב שלאחרי כן הרי הוא בן-חורין, ויכול להתנהג - להברידל - ככל הגויים³⁰;

עליו לדעת שעד עתה עבד עבודה שהיא בדרכו של אברהם, בדרך מלמעלה למטה, אשר, בעבודה זו גופא ישנם ג' חלוקות³¹: תורה, עבודה זו תפילה³², וגמילות חסדים שהיא כללות המצוות³³, אבל בכללות הרי זו עבודה בדרך מלמעלה למטה,

ולאחרי כן מתחילה עבודתו האמיתית - לצאת לעולם, שבו ישנם עניני הרשות וגם ענינים האסורים, ובזה צריכה להיות העבודה: בנוגע לענינים האסורים - לבטלם, ובנוגע לעניני הרשות - להעלותם לקדושה, שבוה דווקא מתחילה עבודתו במילוי הכוונה העיקרית שבשכילה נברא, וזוהי הכוונה שבגללה ניתנה לאברהם אבינו מצוות מילה, שעל-ידה יבוא למעלת התמימות, "היה תמים", כדי שיהא יצחק נולד מטיפה קדושה, ויעבוד עבודתו בחפירת הבארות באופן שאפילו לאחרי "עשק" ו"שטנה" ימשיך ויחפור את הבאר ששמה "רחובות".

ועל אחת כמה וכמה שנדרש מכל יהודי "ואהבת לרעך כמוך"³⁴, להתעסק ולפעול על יהודים נוספים, ולא עוד אלא שגם כאשר ניסה פעם אחת והצליח לעורר אצלו עניין של חיות והתלהבות ("א קאך און אַ ברען"), אזי בא המלך של אותה מדינה ונטל את החיות וההתלהבות והשתמש בהם עבור העניינים שלו, וכן אירע גם כאשר ניסה בפעם השנייה, כפי שהיה בשני הבארות "עשק" ו"שטנה" - אין לו להתפעל מזה, אלא צריך להמשיך בעבודה זו,

וכל זה - לפי ש"קידש ידיד מבטן": אנו נולדנו מטיפה קדושה כדי שנוכל להגיע למעלה מאצילות, היינו, להמשיך אלקות כפי שמתגלה ללא עניינים של העלמות והסתרים מדירות והגבלות, ולכן, צריך גם יהודי מצדו לעבוד עבודתו ללא העלמות והסתרים מדירות והגבלות, אפילו לא המדירה וההגבלה של שכלו, שלכן צריך לעבוד עבודתו גם כאשר על-פי שכל אין לזה מקום כלל, שהרי כבר התעסק עם יהודי והתייגע לחפור ולגלות אצלו את המים חיים, והלה

למים חיים שנמצאים אצלם בפנימיותם, ויגלו אותם בגילוי.

ועדיין יכולים לטעון: כיוון שכבר ניסה לחפור פעם אחת, ועוד פעם, ולא זו בלבד שאינו רואה תועלת, אלא אדרבא, הפלשתים נטלו את הבארות, ואם כן, איזה מקום יש על-פי שכל להמשיך ולחפור²⁵? והמענה על זה: "אשר קדש יריד מבטן כו' וצאצאיו כו'". העבודה של יצחק ובניו צריכה להיות ללא חשבונות. זה שעד עתה לא הצליח - שייך לחשבונות של הקב"ה, ו'בהדי כבשי דרחמנא למה לך'²⁶; מה שנוגע אליו הוא - שהוא חייב לחפור ולחפור, עד שיגיע למים חיים, וסוף סוף יגיע למעמד ומצב ר'הרחיב ה' לנו ופרינו בארץ"²⁷.

ט. ובפרטיות יותר:

אנו כולנו - החל מיצחק עליו נאמר "אשר קדש ידיד מבטן כו' וצאצאיו כו'" - שזכינו להיוולד לאחרי נתינת מצוות מילה, והעיקר, לאחרי מתן-תורה²⁸, שפעל ביטול כללי בכללות העולמות, שלכן, מזמן מתן תורה יכולים לקיים מצווה בדבר גשמי באופן שגם לאחר גמר קיום המצווה נשארת קדושה בדבר הגשמי²⁹ - צריכים אנו להתייגע ולהתעסק עם כל יהודי, ועם כל עניני העולם.

כלומר: אסור ליהודי להסתפק בעבודתו בזמן שעוסק בתפילה, בלימוד התורה ובקיום המצוות,

(25) "מה לי לכלל העבודה הזאת" - טוען הוא - בשעה שיכולני להתעסק עם אהבה הנמשכת כמים, היינו, לרבך להקב"ה יהודים כאלה שמניחים להתעסק עמהם ע"י עניינים של קירוב;

אבל לילך למקום כזה, או לטוסק עם אנשים כאלה שמנהלים מלחמה נגדי, ואין מניחים לי למצוא ולעורר אצלם את נקודת היהדות, וגם לאחרי שהנני מוצא אצלם ענין של חיות והתלהבות, צועקים הם "לנו המים", ומנצלים את החיות וההתלהבות בעניינים של "פלשתים" - מה לי לילך שם ולחפור באר שלישית, לאחרי שנטלו ממני את הבאר הראשונה, שלכן הוצרכתי לקרוא שמה "עשק", ונטלו ממני גם את הבאר השני, שלכן הוצרכתי לקרוא שמה "שטנה", וא"כ, מה יש לי לנסות פעם שלישית - באותה מדינה, ובשעה שאותו מלך יושב על סכאו?! (מנהגה בלתי מוגה).

(26) ברכות י"ד, סע"א.

(27) שכל העמים יעבדוהו שכם אחד (רמב"ן תולדות כו, כ).

(28) ראה פיה"מ להרמב"ם חולין ספ"ז.

(29) ראה לקו"ש ח"ח ע' 58 ואילך. חט"ז ע' 212 ואילך. וש"נ.

(30) לשון הכתוב - יחזקאל כ, ח.

(31) אבות פ"א מ"ב.

(32) ראה פ"ר רבינו יונה שם.

(33) ראה לקו"ת ראה כג, ג.

(34) קדושים יט, יח.

על שם "כי הרחיב ה' לנו", ועל-ידי מעשינו ועבודתינו בזמן הגלות⁴¹ הגה מיום ליום ומשעה לשעה הולכים ומתקרבים לכך.

ואיזו היא דרך העבודה שעל-ידיה פועלים את המעמד ומצב דלעתיד לבוא? - הרי כיוון שלעתיד לבוא יאמרו ליצחק דווקא "כי אתה אבינו"⁴², צריכה להיות העבודה בדרכו של יצחק, אהבה כרשפי אש, עבודה שלמעלה ממדידה והגבלה של שכל וטעם ודעת, שלכן אינו שואל קושיות שכבר ניסה פעם אחת "ויקרא שם הבאר עשק", וניסה פעם שנייה "ויקרא שמה שטנה", אלא ממשיך בעבודתו בחפירת בארות - בידועו שיש לו עסק עם יהודי שבודאי יש מעין מים חיים בנפשו פנימה, וסוף סוף יחפור ויגלה זאת, עד שאפילו מלך גרר יודה שבאר זו שייכת ליצחק [.] .

ולכן, אין לו להתיירא מכך שיתכן ויכול להיות שגם לאחר שיתחיל להתעסק עם יהודי, ויטייגע לחפור עד שיגלה את חיותו, ואחר כך ייקח הלה את החיות וינצל אותה בצד השמאלי, ולאחרי זה ימשיך בעבודתו לחפור אצל עוד יהודי, וגם אז יקרה כנ"ל - כי סוף כל סוף בודאי יגיע למעמד ומצב ד'רחובות", והיינו, שעל-ידי העבודה "מן המיצר"⁴³, מתוך מיצר ומרירות, יבוא סוף כל סוף ל"מרחב"⁴³, שכן, מבלי הבט על מעמדו ומצבו של יהודי זה כפי שהיה עד עתה, חפר וגילה אצלו באר מים חיים, ואז קורא - יחד עם יהודי זה - את שם הבאר "רחובות", לשון רבים, על שם "הרחיב ה' לנו", שזכינו להאיר עוד חלק מעולם הזה הגשמי, ועל-ידי זה לקרב את המעמד ומצב של "יחלצון ידיך הושיעה ימינך וענני"⁴⁴ - לצאת מהצרה ומצוקה, ולראות את תשועת ה' כהרף עין⁴⁵, בביאת משיח צדקנו, במהרה בימינו.

(קטעים מהתוועדות י"ב תמוז ה'תשי"ד. 'תורת מנחם - התוועדות' תשי"ד חלק ג' (יב) ע' 77-85)

הלך ומסר את המים חיים - רחמנא ליצלן - לאבימלך מלך גרר בארץ פלשתים; הוא התייגע וחפר וגילה אצלו עניין של חיות, והלה ניצל זאת עבור עניין לא טוב, ואף-על-פי-כן עליו להמשיך ולנסות עוד פעם.

י. וכן הוא בכללות העבודה של בני-ישראל: בני-ישראל ניסו ובנו בית מקדש ראשון, ואף-על-פי-כן, העולם לא היה עדיין מסוגל לקבל ולקלוט זאת, ולכן היה קיומו בהגבלה - ארבע מאות ועשר שנה, ואחר כך חרב. ולאחרי כן - לאחר גלות קטנה של שבעים שנה, גלות בבל - ניגשו בני-ישראל עוד פעם ובנו מקדש, "ועשו לי משכן ושכנתי בתוכם"³⁵, על מנת לעשות לו יתברך דירה בתחתונים³⁶, ואכן היה בית המקדש השני באופן ש"גדול . . . כבוד הבית הזה האחרון מן הראשון"³⁷, שעמד עשר שנים יותר מבית ראשון³⁸, אבל גם הוא היה בהגבלה, ולאחרי ארבע מאות ועשרים שנה נחרב.

וכל זה הוא מפני שבזמן בית ראשון ושני עדיין לא היה העולם יכול לקבל הגילוי דעצמות ומהות כפי שיהיה לעתיד לבוא - לא כפי שהיה במתן-תורה, שהמטה נשאר במעמדו ומצבו, אלא כפי שיהיה לעתיד לבוא - שהמטה יהיה כלי לאלקות באופן שהכלי נעשה מאוחד עם האור, שלכן, "לעתיד לבוא אם אדם הולך ללקוט תאנה בשבת, היא צווחת ואומרת שבת היום"³⁹.

ובעניין זה היא תכלית העבודה והיגיעה של בני-ישראל בזמן הגלות - לפעול את ההכנה, ויתירה מזה, לא רק הכנה בלבד, אלא גם ההליכה בדרך המובילה מבית ראשון ובית שני שלא היה להם קיום, לבית השלישי, שיהיה בנין לעד ולעולמי עולמים - כמו שכתב הרמב"ן⁴⁰ שבית ראשון ובית שני הם כנגד ב' הבארות "עשק" ו"שטנה", ובית שלישי שיהיה בנין נצחי הוא כנגד הבאר השלישית שנקראת "רחובות",

(35) תרומה כה, ח.

(36) ראה תנחומא בחוקותי ג. נשא טז. ב"ר ספ"ג. במדב"ר פי"ג, ו. תניא רפ"ו. ובכ"מ.

(37) חגי ב, ט.

(38) פרש"י עה"פ (מב"ג, סע"א ואילך).

(39) מדרש תהלים (שו"ט) עג בסוף. יל"ש ירמ' רמז שטו בסופו.

(40) שבהערה 27.

(41) ראה תניא רפ"ז.

(42) ישעי' סג, טז. וראה שבת פט, ב. תו"א ותו"ח שבהערה 18.

(43) תהלים קיח, ה.

(44) שם ס, ז. וראה לעיל בהאמר (ב'תורת מנחם התוועדות' תשי"ד חלק ג' ע' 63 ואילך).

(45) ראה בהמצויין בנרות שבת (ירושלים תש"ה) כרך ג' ע' מב; נא; סו. מנחה ליהודה (ירושלים תש"י) ע' 27-8.

נתבטלו כל המניעות והעיכובים

רק לקבל פני משיח צדקנו בפועל ממש

על-פי הודעת כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, משיח שבדורנו, שכבר נסתיימו ונשלמו כל עניני העבודה ועומדים מוכנים לקבלת פני משיח צדקנו, הרי בימינו אלו נתבטלו כל המניעות והעיכובים כו', וכיוון שכן, ישנה (לא רק המציאות דמשיח, אלא) גם ההתגלות דמשיח, ועכשיו צריכים רק לקבל פני משיח צדקנו בפועל ממש!

ובסגנון פרשת השבוע - שצריכים רק לקבל ההתגלות של "וירא אליו ה'", הן בנוגע לבני-ישראל ("אליו"), והן בנוגע לכל העולם. . בפועל ממש, בעולם העשייה הגשמי, כמו שכתוב "וידע כל פעול כי אתה פעלתו", שבכל דבר שבעולם יהיה ניכר ש"אתה פעלתו", ועד ש"לעתיד לבוא תאנה צווחת כו'", וגם בדומם - "אבן מקיר תזעק", ועל אחת כמה וכמה בנוגע לבני-ישראל שמכריזים וזועקים "הנה אלקינו זה".

וכיוון שכן, מובן שכל העניינים וכל הפעולות חדורים בענייני משיח וגאולה, כולל גם באכילתו ושתיתו, שמשותק לסעודת הליתן, שור הבר ויין המשומר, עד כדי כך שגם לאחר הסעודה נשאר רעב לסעודת הליתן, שור הבר ויין המשומר. ובמילא טוען להקב"ה שאינו יכול לקיים מצוות "ואכלת ושבעת וברכת לאמיתתה - עד שהקב"ה יושיבנו על שולחנו לסעודה לעתיד לבוא.

ותיכף ומיד ממלא הקב"ה בקשתו - בסעודת יום השבת קודש. . פרשת וירא, כדרשת חז"ל "מאי דכתיב (בפרשת וירא) ויגדל הילד ויגמל, עתיד הקב"ה לעשות סעודה לצדיקים ביום שיגמל חסדו לזרעו של יצחק, לאחר שאוכלין ושותין. . אומר לו (הקב"ה) לדוד טול (כוס של ברכה) וברך. . אומר להן אני אברך ולי נאה לברך, שנאמר כוס ישועות אשא ובשם ה' אקרא".

והעיקר - שכל זה יהיה בגלוי ובפועל ממש, "מראה באצבעו ואומר זה", "הנה זה (המלך המשיח) בא", והנה כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו ("הקיצו ורננו שוכני עפר"), ו"הנה אלקינו זה גו' זה הוי' קוינו לו נגילה ונשמחה בישועתו - שמחת הגאולה האמיתית והשלימה בגלוי ובפועל ממש, שאז מברכים עליה: "שהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה".

(תורת מנחם - התוועדות ה'תשנ"ב חלק א, עמ' 277-278)

תפקיד חיילי בית דוד להחיש ביאת המשיח

מענייני העיקריים של בעל יום ההולדת - הדגשה מיוחדת על עניין הפצת המעיינות חוצה. [.] ובלשונו של בעל יום ההולדת בקשר להתייסדות הישיבה - "בהתחלה זו בישיבה. . הנני מדליק את המאורות שמורנו הבעל שם טוב והרכיבים הנחילוננו, למען תקוים ההבטחה של יפוצו מעיינותיך חוצה, להחיש את ביאת המשיח".

ובפרטיות יותר, נתבאר הדברים בשיחתו הידועה בעניין "כל היוצא למלחמת בית דוד", שתוכנה, שתלמידי תומכי תמימים, תלמידיו של בעל יום ההולדת, הם "חיילי בית דוד", שתפקידם ללחום עם אלו "אשר חרפו עקבות משיחך". כדברי המדרש "אם ראית דור אחר דור מחרף ומגדף צפה לרגליו של משיח, מה טעם, אשר חרפו עקבות אויבך ה' אשר חרפו עקבות משיחך, וכתוב בתריה ברוך ה' לעולם אמן ואמן", היינו, שעל-ידי פעולתם של "חיילי בית דוד" בגילוי והפצת אור החסידות נעשה הניצחון של מלחמת בית דוד, ובאופן של "ברוך ה' לעולם אמן ואמן" - "ראה המשורר. . ביאת המשיח, על כן נתן תודות לה".

(תורת מנחם - התוועדות ה'תשמ"ז חלק א, עמ' 494-495)

מלחמת תנופה

מתי היתה 'יריית הפתיחה' ל'מלחמת התנופה' של שבתות וערבי חב"ד בקיבוצים ובמושבות? • לכבוש את הרחוב באמצעות נקודת היהדות שבכל יהודי • תכנון מרשים ומדוייק והצלחה מפתיעה בתגובות אנשי הקיבוצים • ליל סדר כשר בקיבוץ בזכות מצות ששלח הרבי • תיעוד מרוכז על אחת הפעולות המרשימות של חב"ד בארץ

לחיוזוק בניינו, בניין התורה והמצוות בקדושה ובטהרה. ועל זה עלינו למסור את נפשותינו במסירות נפש בפועל ולא רק בכוח.

לחולל מהפכה 'מעבר למסך' הקיבוצים

יחידים שמעו על כך מהרבי כבר בתקופה הראשונה לאחר עלותו על כס הנשיאות. העסקן החרדי ר' אליהו מוקטובסקי (אליהו כי טוב) ביקר ב'יחידות' בשנת תשי"ג, ושמע מהרבי דברים על הלהט החילוני של ה'להכעיס' שייעלם מן האופנה, ועל כך שבסופו של דבר רבים מבין הצעירים ישוּבו בתשובה (הדברים צוטטו ב'הרבי' עמ' 307 ואילך).

באותה הזדמנות התבטא הרבי בין השאר: "לו היו לי כמה עשרות צעירים, שהיו חודרים אל מעבר למסך 'השומר הצעיר', הייתי כבר מחולל שם מהפכה" (מפי הרה"ח ר' צבי שי' גרינוואלד). במקום אחר סיפר איש ירושלים על תוכן ה'יחידות' שהיתה לו בחודש תשרי תשי"ג (מצוטטת ב'משבחי רבי' עמ' 72):

"כ"ק אדמו"ר שליט"א רוצה שהאברכים דישיבתנו [=תורת אמת] יהיו השלוחים שלו

התוועדות שמחת בית השואבה תשי"ז. שיחה שמינית. הרבי מדבר על כך שמצינו ב' הפכים בהנהגה על-פי תורה: מחד, שלילת השתדלות בעניין הגרים, ומאידך עד כמה נוגע יהודי אחד בלבד (עד שצריך לעשות בעבורו יותר ממה שביכולת האדם, כי כשהרבר נוגע בעצם מתעוררים כוחות הנעלמים); והוראה זו היא בכל מקום ובכל זמן.

הרבי ממשיך ומסביר את מעלות מלחמת תנופה על מלחמת הגנה (גם בנוגע למלחמת היראים עם החופשים עתה) - שאפשר לבחור את הצד החזק, ואפשר לסדרה באופן שלא יבלבל כו'. עד עתה היה הסדר באופן של הגנה, ומעתה צריך להיות "נערים פני זקנים ילבינו" למעליותא - לצאת למלחמת תנופה, ולפעול מבפנים על-ידי שמעוררים את נקודת היהדות שבכל יהודי, מבלי להתחשב במספר החיילים בכל צד.

הייתה זו אולי הפעם הראשונה שהרבי דיבר על-כך בגלוי ובפומבי. מבחינה מסויימת, היה זה אף חידוש לכאורה, בשיטה לגבי הגישה המוזכרת ב'היום יום' י"ד אלול, בשם הרבי הרש"ב:

להיזהר מלחמת תנופה עד קצה האחרון. לא מפני שאין לנו במה לנצח או מפני מורך לב, אלא מפני שאת כל כוחותינו עלינו להקדיש אך ורק

רוח, מחשבי השמאל, שהתקרב ליהדות וחסידות על-ידי אביו של ר' שמואל, הרה"ח ר' מאיר בליזנסקי ע"ה - ויחד עמו ועם פעילי צא"ח התוו תוכנית פעולה של ביקורי אנ"ש והחסידים בתוככי הקיבוצים, כשר' יצחק מפעיל את קשריו והיכרויותיו.

ביום כ"ח במרחשוון כתב ר' שמואל לרבי: "היות וכ"ק אדמו"ר שליט"א אמר בשיחה בשמחת בית השואבה שדי במלחמת מגן וצריכים לצאת למלחמת תנופה, על כן אני אדרוש שכל אחד מצא"ח יתגייס למלחמת תנופה; והוא ששבת אחת בכל שלושה חודשים, צריך כל אחד להקדיש לפעולות צא"ח. והנהלת צא"ח צריכים לתכנן שבכל יישוב ויישוב בארץ, בלי יוצא מהכלל, אפילו קיבוצים של מי שלא יהיה, צריכים לבקר שם צא"ח.

"...כבר קניתי מפת ארץ-ישראל וברשותי מצוי ספר על כל יישוב ובו מפורט איזה סוג אנשים יש שם, ולפי זה אני מתאים את האנשים אשר נשלחו לשם".

על מכתב זה השיב הרבי, בג' בכסלו תשי"ז: זה עתה התקבל מכתבו מכ"ח מרחשוון ותשואות חן על מסרו הפרישת שלום מכאן לאלו האנשים שבקשתיו וגם לצעירי אגודת חב"ד, ויהי רצון שיפעלו הדברים פעולתם ככל הדרוש, ואתבשר טוב גם מזה ובקרוב.

בוודאי למותר לעוררו אשר ישאל בזמנים המתאימים להנעשה בפועל, מתאים לדברי אשר מסר להנ"ל, אשר עצם השאלה בודאי יזרו את הנ"ל להביא הדברים בפועל ואולי גם להוסיף מזמן לזמן. ובפרט שנכנסנו זה עתה לחודש כסלו הוא חודש החסידות, חודש הגאולה וההצלחה, וכסיפור אדמו"ר האמצעי אודות הפסק' דין של בית-דין של מעלה, אשר בכל עניין של תורה, יראת-שמים ומידות טובות תהיה יד מקושריו והולכי בעקבותיו על העליונה.

בהנוגע להחלטות דהנהלת צעירי אגודת חב"ד שכותב אודותם, בוודאי יגיעני מכתב רשמי מהנהלה ואז אענה בזה. ויהי רצון אשר מתוך הרחבת הדעת אמיתית והרחבת הפרנסה יוסיף אומץ גם הוא בהפצת המעיינות חוצה במסגרת צעירי אגודת חב"ד ובשאר אופנים המתאימים

במושבות ובמעברות בארץ-ישראל. שכל אחד ייסע... לזמן של חמישה שבועות לערך...".

גם הגאון רבי אפרים אליעזר הכהן יאלעס, אב"ד פילדלפיה, כשיצא מ'חידות' שהתקיימה בתקופת חג הסוכות תשכ"א, התבטא: "ממה שמעתי בקודש פנימה הבנתי שהרבי סבור שבדורנו הגיעה השעה למלחמת תנופה".

ונחזור להתוועדות בתשי"ז. כהמשך לה כותב הרבי להנהלת צעירי אגודת חב"ד כסלו אותה שנה ('אגרות קודש' כרך יד עמ' קמה):

מובן אשר דברי... בהנוגע להכרח הפעולות למלחמת תנופה, הרי אף שהלשון הוא מלחמה, אבל פשיטא שצריכה להיות בדרכי נועם ובדרכי שלום, וכמבואר גם בהשיחה אשר בתוככי פנימה כ[ל] א[חד] ו[אחד] מישראל רוצה הוא לקיים מצוותיו של הקב"ה ובמילואם, וכפסק דין הרמב"ם הלכות גירושין סוף פרק ב', והענין דדע את אלקי אביך ועבדהו... כל אלו שישתדלו לקרבם להכניסם לידיעה זו דאלקי אביך וכו' הם [גם] [כנן] חפצים וגם רוצים את זה.

זכות הנחשון בארגון מלחמת התנופה

הרבי מזכיר (במכתבו שם) "דברי על-ידי הוותיקן והסידר אי"א נו"ב עוסק בצ"צ מו"ה שמואל שי' בליזנסקי". ר' שמואל זה זכה אכן לשליחות מיוחדת, כפי שסיפר לימים בפירוט לרש"ז שי' ברגר, בחודש ניסן תשס"ב:

זה היה במוצאי שבת בראשית תשי"ז, זמן לא רב אחר תפילת ערבית. נקראתי לחדרו הק' של הרבי בהפתעה מוחלטת. על שולחנו הקדוש של הרבי היה מונח גביע ובו מעט יין שנותר מהבדלה. הרבי מזג מעט יין לתוך הכוס החדר-פעמית שעמדה על השולחן ואמר (תוכן הדברים):

זה עבור ר' יצחק דמיאל. אמור לו כי אין איתנו יודע עד מזה, ושיעשה ויצליח. ולך נתתי כבר בקבוק משקה בשמחת תורה. כשתגיע לארץ-הקודש, תתוועד גם עם צא"ח ותאמר להם שמספיק עם הוויכוחים ושיעשו ויצליחו".

כשחזר לארץ הקודש סר לביתו של ר' יצחק דמיאל - יהודי יקר, שהיה בעברו סופר ואיש-

באם אינך זקוק לתחבורה שלנו ותיסע באופן עצמאי - נא להודיע לנו על כך. עליך לקחת אתך אוכל ליום השבת. בכל הכבוד.

הרב גלינצנשטיין כתב לרבי מכתב בדואר מהיר: "בקשר לתכנית של שליחת כמה זוגות מאנ"ש מדי שבת בשבתו למושבים, קיבוצים וערים שונות. . . סידרנו טופס של שני מכתבים שישלחו לאנ"ש שיצטרכו לבקר. מכתב אחד המודיע שלשבת זו נקרא לנסוע לאחד המקומות, בו מבקשים הסכמתו לכך. . . והמכתב השני הודעה על מקום הביקור והיכן שהוא צריך לבוא".

הרבי בח"י שבת ('אגרות קודש' שם עמ' שס) מגיב על כך:

במענה על מכתבו המהיר מ"ב שבט עם המצורף אליו. הנה בכלל במכתבים טכניים יש להתיעץ על אתר ודווקא ברוב יועץ והרי נוסח טופסי המכתבים עניין טכני הוא, אבל כיוון שכבר נשלח לכאן ומחכה למענה, עונה הנני על זה שלא בתור אפילו של מכתבי התכופים, ובמכתב א' יש לשנות מלשון של פקודה ללשון של הצעה, ז[את א]ומרת] שמציעים לך במקום שהנך נקרא, וכמו כן גם להוסיף שאם בשום אופן אי אפשר שיתפנה לשבת זו בטח יודיע לאיזה שבת אפשר הדבר.

כן בטח יקשה על המוזמנים נתינת הסכמה סתם מבלי לדעת מראש מקום הביקור וכו', ולא עוד אלא שיש לחשוש שנתנת הסכמה תהיה תלויה מי הוא הבן זוג, וכידוע טבעי בני אדם שלא עם כל אחד רוצה להצטרף, וכן לפעמים שידע הבן זוג יגרום זה להסכמה בלבב שלם, כן בהנוגע לתחבורה לכאורה יש להוסיף שבאם אינו זקוק לזה ויסע עצמאית מבקשים להודיע בעוד מועד.

כשחיפשו בחדר האוכל את הניצוץ האלוקי...

בשבת פרשת פקודי תשי"ז יצא המבצע לדרך. "ברוך השם, לשבת פרשת פקודי יצאנו שלושה זוגות" - כותב ר' שמואל לרבי לאחר שבת פרשת פקודי כ"ט אדר א' תשי"ז - "שניים מרמת גן, השו"ב ר' מרדכי גרוזמן ושמואל בליזנסקי

ובאופן דמוסיף והולך.

באותם ימים פרצה מלחמת סיני והתעוררות כללית הורגשה בקרב תושבי ארצנו-הקדושה. הרבי ביקש לנצל התעוררות זו, ולזרז את ארגון הביקורים - ראה במכתב מ"ג טבת ('אגרות קודש' כרך יד עמ' רסט):

במ[ה] ש[כותב] אודות המבצע דביקור בישוים וכו' הנה בכדי לזרז העניינים, ברשותו להודיע אשר בל[י] [נדר] אעורר את אנ"ש להשתתף בשליש הוצאות הקשורות בהנ"ל, אלא שכדרכי בשליש האחרון.

לשנות מלשון פקודה ללשון הצעה

ר' שמואל ארגן מכתבים לאנ"ש. הרב אברהם חנוך גלינצנשטיין שלח תחילה את המכתבים לרבי, שהורה להכניס בהם אי אלו שינויים.

הנוסח הסופי של המכתבים:

לכבוד _____

שלום וברכה!

הננו להציע לך בזה למלא תפקיד ביקור מטעם צעירי חב"ד במושב _____ בשבת פרשת _____

_____ בן זוגך יהיה _____ . פרטים על מקום הביקור וכו' יודיעו לך במכתב שני אחרי קבלת תשובה על מכתבנו זה.

באם אי אפשרי לך בשום אופן להתפנות לשבת הנ"ל, בטח תודיע לנו לאיזה שבת יהיה אפשרי הדבר.

נא להודיענו בדואר חוזר תשובתך למכתבנו זה. בכל הכבוד.

לאחר שהנמען היה משיב ומביע את הסכמתו, היה ר' שמואל שולח חוזר נוסף:

לכבוד _____

שלום וברכה!

בהתאם למכתבנו מיום _____ והסכמתך מיום _____ הנך מתבקש להופיע ביום שיש _____ בשעה _____ במקום _____ לשם נסיעה ל _____ .

תחבורה מיוחדת תעמוד לרשותך הלך וחוזר למקום ומקום הנ"ל.

גרומן (ע"ה), ומזכיר הקיבוץ קיבל אותנו במאור פנים. הוא בישר לנו כי ועדת התרבות בקיבוץ החליטה לערוך ערב עם חב"ד לבילי שבת.

הוא הוסיף ואמר כי בכל ליל שבת מתקיימת הרצאה באולם התרבות. אם המרצה הוא זמר, מגיעים הרבה צעירים, ואם מגיע איש ציבור, מגיע קהל מצומצם של מבוגרים. "תליתי מודעה בכניסה לחדר אוכל של הקיבוץ כי השבוע יתקיים ערב עם חסידי חב"ד. אינני יודע כמה יבואו לערב שלכם, אם בכלל.

"בשעה שמונה בערב הגיע מזכיר הקיבוץ, נראה די מופתע, וסיפר בהשתוממות כי כל חברי הקיבוץ, מבוגרים כצעירים, יושבים באולם ומצפים לבואנו. בדרך לאולם התרבות ניקרו במוחי השאלות מה בכלל עלי לומר להם? במה אפתח את דברי? איך הקיבוצניקים יקבלו זאת?

"המזכיר פתח בכמה מילות ברכה והזמין אותי להרצות. בינתיים הבחנתי כי המפה בשולחן לידו אני יושב הפוכה. נפל במוחי רעיון נפלא לפתוח בו את ההרצאה. אמרתי לנוכחים כי שמעתי בשם אחד הצדיקים, כי בסעודת מצווה או התכנסות לשם מצווה, המפה היא הפוכה, והנה בשולחן לידו ישבתי המפה הפוכה.

"כל אחד מהנאספים החל לברוק את המפה שלפניו, והנה כולם מצאו כי המפות הפוכות. הדבר עורר גלי צחוק אדירים, ששברו מיד את הקרח בינינו לחברי הקיבוץ. התחלתי להסביר להם את הפרקים הראשונים של שער היחוד והאמונה, שבהם מדובר כידוע על האמונה, שכה חסרה בקרב חברי הקיבוצים".

שמע ההצלחה של ה'נחשונים' עשתה כנפיים בכפר חב"ד ובקרב אנ"ש בכלל, וזה הפיג את חששם של רבים מהנסיעה. מאז, מדי שבת, יצאו כמה זוגות לקיבוצים, כדי להשפיע חסידות - והתוצאות לא איחרו לבוא. בחג הפורים - שבועיים בלבד לאחר תחילת המבצע - הגיעו כל חברי קיבוץ פלמחים לביקור מרגש בכפר חב"ד.

הרבי, כדרכו בקודש, הורה לתפוס את קצה החוט ולהמשיך איתו הלאה. הרבי הורה לשלוח מצות שמורות עבודת יד לכל הקיבוצים שבהם ביקרו אנ"ש. "כמובן שעשינו כהוראת הרבי" - מספר ר' שמואל - "ולאחר הפסח הגיעה תגובה

ל"לקבוצת שילר"; ר' יצחק גנזבורג ור' בנימין לוינ' מכפר חב"ד לעיינות, ור' זלמן אבלסקי עם ר' אלעזר גורליק לקיבוץ פלמחים. לקחתי טקסי והוא לקח מרמת גן את האנשים ומתל אביב ואחר כך מכפר חב"ד ופיזר את כל אחד למקומו ובמוצאי שבת הוא לקח את כולם בחזרה לביתם".

אצל ר' שמואל הכול היה מתוכנן ומסודר כדבעי. הוא הכין דו"ח ביקור, שאותו היו צריכים המבקרים בקיבוץ למלא, ובו רשמים על הקיבוץ, מצב היהדות במקום, אילו פעולות נעשו ומה כדאי לעשות עוד בעתיד. אף דוחו"ת אלו נשלחו לרבי. ממשך ר' שמואל וכותב על הפעילות בשבת הראשונה: "סוג הפעולות שהועברו: הרצאה על שיטת ותורת חב"ד, ולימוד שני פרקים בתניא בהשתתפות 90 מאנשי הקיבוץ.

"לבילי שבת בשעה 9 התכנסו כל חברי הקיבוץ לחדר התרבות ואנו נכנסנו. אחד בשם מאיר הציג אותנו ומסרו את רשות הדיבור לי. הסברתי להם את שלושת הפרקים הראשונים של שער הייחוד והאמונה בעל פה. וסיפרנו להם כל מיני סיפורים חסידיים. ואיתם למד ר' מרדכי גרומן את פרק לב בתניא מתוך הספר, וביאר אותו יפה מאוד - הם ממש ליקקו את הידיים.

"שוחחנו איתם על חב"ד בכלל וכפר חב"ד בפרט. ר' מרדכי סיפר להם על חב"ד ברוסיה, ושם היה גם יונה כסה, וביקשו אותו שהוא יספר גם ממה שהוא יודע על חב"ד, כי הם קוראים לו החבדניק; והוא סיפר על משפחת הארמו"ר שליט"א, וככה ישבנו עד חצות.

"המארגנים אמרו לנו שזה עשה רושם עד שלמחרת פגשו אנשים בחדר אוכל שלהם, והאנשים החלו לחפש את הניצוץ האלוקי שבדבר הגשמי ולא בצחוק..."

"בסעודה שלישית התכנסו שבעה חברים בחדרנו ושרנו שירים חבדיים ואמרנו איזה קטעים מחסידות המוכנת להם ובלילה נפרדנו מהם וקשה היתה להם הפרידה".

כנגד ארבעה בנים – בקיבוץ

מאוחר יותר שיחזר ר' שמואל את הדברים מראשיתם: "... הגעתי ביום שישי עם הרה"ח מרדכי

לבבו לשלוח לי דין וחשבון על דבר ביקור השליחים בעיינות. ושמתחי שהרושם ההדדי הי[ה] חיובי וטוב . . ובכל אופן תקוותי שהיתה התחלה טובה לקירוב הלבבות על יסוד תורתנו שכלל גדול בה ואהבת לרעך כמוך, וכמו שמודגש בהתחלת סדר פסח כהלכתו בקיבוץ ארבעה בנים בעלי השקפות שונות מן הקצה אל הקצה מסביב לשלחן אבא, המודיעם, את כולם, מה שדברה תורה.

הוראה חשאית ("סודי") קיבל מהרבי הרב נחום שמריהו ששונקין, שזקני אנ"ש יפקחו על הפעולות ('מקדש מלך' כרך א' עמ' 121):

בהוספה לאחרונה - בהנסיעות וביקורים במקומות שונים שגדולות יש לפעול על [ל] י[די] ז[ה], אבל, לאורך גיסא, אחריות מיוחדת בדבר. ועוד נקודה - שבאופן דיפלומטי יש לסדר שלא יסעו כאלו שיש לחשוש שיושפעו מהאווירה דשם, עס קען זיך עפעס צוקלעפען ח[ס] ו[שלום] [=יכול 'להידבק' משהו חס ושלום].

שמחת שיכור או עצבות של חסיד

הנה תדפיס מתוך עלון המשק כפר גלעדי - תל חי "על הגבעה", מה' באדר-א תשכ"ה (צוטט בספר 'דור ודור' לר' משה צבי הלוי ע"ה סגל עמ' 179-178). ממאמר זה אנו יכולים ללמוד על השפעת הביקורים והחדרת רעיונות המעיינות לקירובם: "בהשפעת הססמה "ופרצת" הגיעו בשעה 9:30 בערב יום ג' שלושה חסידים מכפר חב"ד לחדר האוכל של כפר גלעדי, ורק בקושי פילסו להם דרך באולם המלא מפה אל פה, שהזכיר את קהל החסידים הבא לקבל את פני הרב.

הם פתחו בניגון, שהניגון מסיר מחיצות. זקן המשלחת (מ. סגל) הסביר עיקרי התורה: חב"ד הן שלוש אותיות: חכמה, בינה דעת. והן שלוש ספירות השכל. קיימות גם המידות: חסד, דין ותפארת. מהי הספירה השביעית לא גילה לנו, שהיא שמורה לידועי סוד: "אהבת-ישראל קודמת לכול", ואפילו לאהבת השם. שאין אהבת השם אמיתית בלי אהבת-ישראל. הנשמה שבתוכנו אחת והיא "חלק אֵלֹה ממעל ממש" וראיה דרך משל,

מפתיעה מקיבוץ קבוצת שילר. מזכיר הקיבוץ כתב: כשקיבלתי את המצות אספתי את כל חברי הקיבוץ והסברתי להם שהשנה לא נוכל לנהוג כבכל שנה, שאוכלים חמץ ומצה יחד. השנה יש לנו מצה שמורה ואותה אי אפשר לאכול יחד עם החמץ. מי שיחליט לאכול רק מצה בליל הסדר, יקבל חתיכת מצה שמורה. בו במקום החליטו כולם שבלייל הסדר השנה לא יאכלו חמץ בקיבוץ גבעת שילר".

ר' שמואל המשיך להיות בקשר עם חברי הקיבוץ, וכעבור זמן לא רב נפתח שם מטבח כשר למעוניינים.

להמשיך בביקורים

כך למעשה החלה "מלחמת תנופה" שעליה פיקח הרבי שרווה נחת, אך בד בבד לא הסתפק, ותבע להמשיך, כפי שהוא כתב לר' שמואל בה' בניסן, תשי"ז:

מאשר הנני קבלת מכתבו ממוצאי שבת-קודש עם המוסגר בו, וכן מכתביו הקודמים, וגודל הנחת רוח מהפעולות אודותם כתב - בוודאי למותר להאריך בזה. ובודאי אשר נשיאינו רבותינו הקדושים, אשר מסרו נפשם על הענין דאהבת כל אחד ואחד מישראל והפליגו בדבריהם גודל העניין, יוסיפו בהתעוררות רחמים רבים במקום עבודתם בקודש עתה, להוסיף הצלחה מרובה בפעולות האמורות והצלחה מופלגה, וברכה והצלחה גם בעניינים הפרטיים של כל אלו המתעסקים בזה. ובודאי שעלי-ידי זה יוסיפו בפעולות אלו, ומצווה גוררת מצווה.

וכמו שזכה לעורר רעיון הביקורים וזכה לראות בפועל שבזה ופרי טוב מפעולות אלו, כן יזכה גם להבא לבשר טוב בזה, אשר הולכות הפעולות ומתגברות הן בכמות והן באיכות, עדי יקויים הייעוד ולא ילמדו עוד איש את רעהו גו' כי כולם ידעו אותי למקטנם ועד גדולם. כמה ימים אחר כך, ביו"ד בניסן תשי"ז ('אגרות-קודש' כרך טו עמ' לב), כתב הרבי למר משה שי' בן נחום, איש צוות בית-הספר החקלאי עיינות: בנועם קיבלתי מכתבו, ותשוואת חן על שימת

לשיר הבא כבר הצטרף הקהל.
 לבסוף נתבקשו לשיר את ניגון הרבי. "זה
 להזדמנויות מיוחדות" - התנצלו. "הזדמנות
 מיוחדת זה עתה" - אמרה רחל ו. לאחר שנמלכו
 ביניהם גמרו שהחברה צודקת. אם הגענו לכך
 שיהודים יושבים ביחד שהשקפותיהם לאו דווקא
 זהות ואין ביניהם מחיצות, הרי זה בגדר הזדמנות
 מיוחדת.

יצחק ב. ציין לבסוף שהפעם לא היתה זו "ירידה
 צורך עלייה" אלא עלייה לגליל לצורך עלייה.
 מספרים שלאחר ליל שימורים זה יצאו שניים
 מהחסידים לעבודה בכפרם, והשלישי - לספסל
 לימודיו בישיבה".

השמש מאירה מכל חלון פתוח ובכל זאת אין
 מטילים ספק שאורה אחד הוא (שאין האור ישות
 נפרדת מהמאור). ירכו בתים בהם חלונות וירכה
 גם האור. האדם בן זמננו יגיע לכל הרקיעים בטרם
 עמד על מהותו הוא.

ניסיון של שבעה דורות הצטבר בתנועת חב"ד
 בהכרת האדם ונשמתו. כדי שניסיון זה לא ייגנו
 אלא ישמש אור לרבים, ציווה הרבי על הפצת
 התורה.

...עתה פתחו החסידים בשירה "ופרצת קרמה
 וימה צפונה ונגבה". הרבי אמר: "מוטב שמחתו
 של גוי שיכור בבית המרזח מעצבותו של חסיד
 בשעת התפילה". ואז שרו שיר איכרים רוסי עליו.

מינוי ל'התקשרות'

אפשר לקבל את גיליון 'התקשרות'

ישירות הביתה באמצעות הדואר

מינוי לשנה: 177 ש"ח (ב-4 תשלומים)

מינוי לחצי שנה: 88 ש"ח (ב-2 תשלומים)

את השם, הכתובת והתשלום יש להעביר לפי הכתובת:

'התקשרות', מחלקת המנויים, ת"ד 14 כפר-חב"ד 72915.

כמו-כן אפשר להירשם בטלפון ולשלם בכרטיס אשראי, בטל' 03-9607588, שלוחה 130

פרשת וירא

וירא אליו ה' (יח,א)

מבואר בזוהר, שעד שלא נימול אברהם היתה נבואתו בכחינת "מחזה" ("היה דבר ה' אל אברהם במחזה"); ולאחר שנימול נתעלה לדרגת ראייה ("וירא אליו"). ויש לבאר, דהנה "וירא" היינו ראיית המהות, ו"מחזה" – ראייה על-ידי לבוש, המעלים על המהות (גם המילה 'מחזה' היא בלשון תרגום, שהוא בחינת 'לבוש' ללשון-הקודש). בקיום מצוות מילה יש משום התבטלות מוחלטת לכורא והתאחדות גמורה עמו, שכן הביטול והאחדות נרגשים וניכרים גם בכשר הגשמי – "והיתה בריתי בכשרכם". וכיטול זה ואחדות זו הם שהעלו את אברהם לדרגה הנעלית של ראיית המהות.

(ליקוטי שיחות כרך י, עמ' 49)

* * *

"וירא" – זו דרגה נעלית בראייה ולא רק "מחזה", התרגום של ראייה. "אליו" – הגילוי נמשך אליו, היינו שאברהם לא התבטל מעוצם הגילוי, אלא הדבר נקלט בו וחדר למציאותו. "הוי" – הדרגה הנעלית של שם הוי', לא רק שם אלוקים. נמצא, שאף-על-פי שנתגלתה דרגה נעלית ביותר (שם הוי'), והגילוי היה באופן נעלה ביותר (ראייה) – חדר הגילוי למציאותו של המקבל, של אברהם.

(ספר השיחות תש"נ כרך א עמ' 112)

* * *

גילוי זה נעלה יותר מהגילוי של "וירא אליו ה'" בפרשה הקודמת, וזאת בשני מובנים: א) התגלתה כאן דרגה נעלית יותר בשם הוי' גופא (ראה אור-החיים). ב) הגילוי התקבל אצלו בפנימיות ("אליו"), כלומר, אברהם נעשה כלי לגילוי (ואילו "עד שלא מל, לא היה בו כוח לעמוד"). עניין זה נפעל על-ידי מצוות מילה, שכן במצווה זו יש שתי קצוות אלו (דרגה נעלית יותר שנמשכת בפנימיות) – מצד אחד היא למעלה מכל המצוות, שעל כולן נכרתו ג' בריתות ועל המילה נכרתו י"ג, ומצד שני היא חודרת בגוף הגשמי ממש, "והיתה בריתי בכשרכם".

(ספר השיחות תשנ"ב כרך א עמ' 86)

וירא אליו ה'... וישא עיניו וירא והנה שלושה אנשים (יח,א-ב)

מה הקשר בין התגלות השכינה לביאת המלאכים?
ההסבר: בעקבות התגלות הקב"ה – "וירא אליו" – התגלות עצמית של מידת החסד (שאברהם היה לה בבחינת 'מרכבה') – נתעוררה אצל אברהם מידת החסד באופן גלוי. ומשום כך, העדר בואם של אורחים, ציער מאוד את אברהם. לכן מיד לאחר הגילוי ד"וירא אליו" ובהמשך ישיר לו, שלח אליו ה' את המלאכים – "וירא והנה שלושה אנשים".

(ליקוטי שיחות, כרך ה עמ' 329)

יוקח נא מעט מים (יה,ד)

בחתונת בתו של כ"ק אדמו"ר האמצעי עם הרה"ק רי"י מטשערקאס, אמר הרבי מאמר חסידות ארוך, כדרכו. כשסיים את הדרוש, הפטיר המחותן, הרב הקדוש ר"מ מטשרנובל: "יוקח נא מעט מים" - מעט מים...

נענה הגה"ח רבי יצחק-אייזיק, רבה של הומיל, שהיה נוכח בחתונה: המלאכים נדמו לאברהם אבינו כערבים, ולהם משפיעים "מעט מים", אולם לנשמות-ישראל חייבים לתת הרבה מים.

(מגדל-עוז עמ' קעב)

* * *

על כך הגיב החסיד רבי הילל מפאריטש: הלוא כל התורה היא כד מן הים - כ"ד ספרי אורייתא. מכאן, שכל שיאמרו הוא מעט, כד מן הים.

(ליקוטי-סיפורים דף קכ)

והישענו תחת העץ (יה,ד)

כתיב (בראשית ב) "ועץ החיים בתוך הגן". "עץ החיים" קאי על שם הוי', שהוא מחיה ומהווה כל חי. והוא "בתוך הגן" - הוא מתלבש בתוכיות ובפנימיות ג"ן פרשיות התורה. מי שיש לו עיניים לראות, מסתכל בפנימיות התורה (ובפרט בפנימיותם של הסיפורים בתורה), ואילו מי שאין לו - מסתכל ב"לבושא דמלכא", הוא רואה את סיפור המעשה הגשמי בלבד.

זהו שרמזו הכתוב: "והישענו תחת העץ" - אל תביטו אל הלבושים החיצונים של העץ, כי אם אל מה ש"תחת" העץ - פנימיות העץ. כוונת האדם בלימוד התורה (ובקיום המצוות) צריכה להיות לפנימיות הדברים ולא רק אל הפשט בלבד.

(אורייתורה דף ח עמ' א)

ואקחה פת לחם וסעדו לבכם אחר תעבורו (יה,ה)

רז"ל אמרו (עירובין סד) "אין מעבירין על האוכלין" (המוצא אוכלין בדרך אינו רשאי לעבור עליהן ולהניחן שם, רש"י).

זהו שרמזו אברהם להמלאכים: "ואקחה פת לחם" - תחילה צריך לקחת את הלחם מן הדרך; "אחר תעבורו" - רק לאחר מכן מותר לכם לעבור.

(תורת לוי-יצחק עמ' קצו)

ושמרו דרך ה' לעשות צדקה ומשפט (יה,ט)

"הוי" - לשון מהווה, מורה על השפעה תמידית של חיות אלוקית לצורך התהוות וחיות העולם.

"דרך הוי" - הדרך להשפעה זו היא על-ידי -

"לעשות צדקה" - השפעת צדקה שעל-ידי האדם.

אך כדי שלא תהיה יניקה לקליפות מהשפעה זו, יש לעורר בחינת "משפט" למעלה, שלמעלה ישפטו ויגבילו את ההשפעה רק לעולם הקרושה.

כיצד מעוררים "משפט" למעלה? - על-ידי שהאדם שופט את עצמו ומסתפק רק במה שהוא צריך באמת ואת כל השאר נותן לצדקה.

(תורה אור סג, ב)

'אמן' הש"ץ אחרי הכוהנים / מנהגים שנהגו 'להבדיל' / שימוש בפירות שביעית

האם הש"ץ עונה 'אמן' על ברכת הכהנים?

שנינו במשנה¹: "העובר לפני התיבה - לא יענה אחר הכהנים אמן מפני הטירוף, ואם אין שם כהן אלא הוא - לא ישא את כפיו. ואם הבטחתו שהוא נושא את כפיו וחוזר לתפילתו - רשאי".
מדינא, גם הש"ץ עונה אמן, הן על ברכת כהנים עצמה והן על ברכת המצוות שלה "לברך את עמו ישראל באהבה". והטעם, כיוון שמקריאים זאת מתוך הספר². והיו גדולים שנהגו כן³, וכן ענה הרה"ח ר' יוסף שי' ויינברג לש"ץ ר' מרדכי שי' ברקוביץ שיש לנהוג כך, וכן פסק הרה"ג ר' יצחק הכהן הענדל ז"ל אב"ד מונטריאול בשנתו האחרונה⁴.
מאידך, הרה"ג ר' אשר לעמיל שי' הכהן, איש ירושלים עיה"ק ורב קהילת חב"ד ביתר, מוסר שזה עשרות בשנים שהוא נושא כפיו בכל יום, ומעולם לא ענה הש"ץ אמן, וכן מסרו רבים מאה"ק.
ולמעשה, שלדעת הפוסקים הספרדים אין הש"ץ עונה מאומה⁵.
ויש לעיין בלשון 'רשאי' הנזכרת במשנה ועד הפוסקים בעניין זה, אם הכוונה רק להתיר עניינה באמצע שמו"ע או שמא גם לומר שאין ענייה זו חובה ככל עניית אמן, אולי - מכיוון שעלול להתבלבל.

להבדיל בין חיים ל...

ישנם כמה דברים שהעולם נמנעים מהם, מפני שכך נהוג אצל נפטרים, וארשום מקצתם הידועים לי כעת:
א. שלא להניח נרות על-גבי קרקע.
ב. שלא לישון כשרגליו מול הדלת.
ג. שלא ללכת בגרביים.

(1) ברכות לד, א.

(2) שו"ע אדמו"ר הזקן סי' קכח ס"ל-לא.

(3) פסקי תשובות שם הערה 227.

(4) מפי הרה"ח ר' יצחק מאיר שי' גורארי, משפיע בישיבת תומכי-תמימים שם (ואולי נהגו כך באוטובוק, שם למדו הרב הענדל והרב ויינברג?).

(5) ע' כף החיים שם ס"ק קיב. אור לציון ח"ב, דיני נשיאת כפיים ס"א.

ד. שלא לשבת על-גבי קרקע ממש (ראה שע"ת סי' תקנ"ב ס"ק ג, כף החיים שם ס"ק לט, מנהגי-ישראל תורה ס"ק ו. ילקוט יוסף ח"ז עמ' קכט. ח"ה עמ' 582 ט"ו). אך כמדומני שיש גם אבלים הנוהרים בזה, ולכן אולי אין זה שייך לנושא דידן.
ה. שלא ילבישו שני אנשים יחד אדם אחד (להוציא חתן, שגם לבישתו 'קיסל' היא גם משום בגד נפטרים).
יש הנמנעים רק ממקצת הדברים, ואינם מקפידים בכלום. וגם להמקפידים - צ"ע הפרטים בכל אחד מאלו.
לא מצאתי זאת בפוסקים ובמלקטים בדיני אבלות או שמירת הנפש, אבל שמעתי שיש דברים כאלה בספרי מנהגים דקהילות ישנות כמו פפד"מ, ואולי גם בהונגריה.

שימוש בפירות שביעית

להלן כמה הערות להלכות בנושא "שימוש בפירות שביעית" (התקשרות' גיליון תרצ, עמ' 17):
לסעיף ב. "פירות שביעית שלא הופקרו, יש לעשרם ללא ברכה" - רק אם הם ידועים כשמורים.
לסעיף ג. פיצוחים. נאכלים כמות-שהם, גם לא קלויים.
לסעיף ה. מלפפונים. כיום נהוג גם לבשלם ולאפותם.
לסעיף ז. "מותר לטגן בשמן של שביעית" - והתבשיל קדוש בקדושת שביעית.
לסעיף טו. בימינו נהוג אצל רבים לעשות יין מצימוקים, וקונים זאת בכמויות. ועולי תימן (שעל-פי הרמב"ם אינם יכולים לקדש על יין עם סוכר) כולם עושים כך.
לסעיף יט. קליפות וגרעינים הראויים לבהמה אך אינם עומדים לאכילתה "מותר להשליכם ישירות לאשפה" - הרמב"ם (הל' תרומות פי"א ה"י) אוסר זאת.
לסעיף כג. "שמן של שביעית שנתר מטיגון... ולכאורה מותר להשליכו לאיבוד". - בלי ביזיון. ועדיף שיעבור עליו לילה (וכן יש לנהוג במרק שנתר, ובפרט שאחרי לינת לילה רבים נמנעים מלאוכלו).

הרב יהודה עמיחי, ראש מח' ההלכה, מכון התורה והארץ

הלכות ומנהגי חב"ד

שבת קודש פרשת וירא

ט"ו במרחשוון

הפטרה: "ואשה אחת... ותשא את בנה ותצא" (מלכים"ב ד, א-לז)¹.

יום שני

י"ז במרחשוון

תענית 'שני' בתרא.

יום שלישי

י"ח במרחשוון

לבני חו"ל: הרבי הסכים להצעת הרה"צ וכו' בעל 'ויואל משה' מסאטמאר, שינהגו כמו שנהגו בעבר בימים אלו, במקומות שהנוצרים חוגגים את 'יום אידם' הנקרא 'הלואין'², שנזהרו ביותר שלא רק הילדים אלא גם המבוגרים לא ילכו ברחוב אז, משום שהגויים נהגו לערוך את החגיגות שלהם לאחר שהיו יוצאים מבית יראתם.

יום חמישי

כ' במרחשוון

יום-הולדת את כ"ק אדמו"ר מהורש"ב נ"ע,

1 ספר-המנהגים עמ' 32. לוח כולל-חב"ד.

2 והעיר הרבי שיום אידם הנ"ל לא היה ידוע ומפורסם במדינת רוסיה - כ"ז מ'תורת מנחם - התוועדות' תשי"ד ח"א (ז) עמ' 144.

בשנת תרכ"א³.

יום סגולה, שבו ה'מזלו גובר' של הנשיא פועל התגברות בעבודתם של חסידים ושל כלל-ישראל, ועל-ידם - ככל העולם כולו⁴.

מהוראות כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו:

ביום זה⁵, צריך כל אחד ואחד לקבל החלטות טובות להוסיף בהפצת המעיינות חוצה, לכל לראש - בנוגע לעצמו... ועוד ועיקר - הפצת התורה והמצוות והפצת היהדות בכללותה, חדורים בפנימיות התורה שנתבארה בתורת חסידות חב"ד, ועד להפצת אור הקדושה בכל העולם כולו, גם בנוגע למצוות שנצטוו בני-נח.

ב'שנת הבניין' הציע הרבי⁶, שביום זה (ומה טוב - גם בימים שלפניו ושלאחריו) ישתדל כל אחד ואחד הנמצא בכל עיר ועיר שבה קיימת ישיבת תומכי-תמימים וסניפיה, ועל-אחת-כמה-זוכמה בארצנו הקדושה ת"ו, להיכנס לבניין הישיבה, ולעשות שם פעולות טובות בכל שלושת הקווים דתורה, עבודה וגמילות-חסדים: להתפלל (או לומר מזמור תהילים,

3 ראה בדבר הולדתו וברית-המילה שלו, ברשימות מדברי ימי חייו שנדפסו בראש קונטרס 'חנוך לנער' וב'ספר התולדות - אדמו"ר מוהרש"ב', הוצאת קה"ת, כפר-חב"ד תשל"ו, פרק א.

4 להעיר, שהקביעות דכ"ק מרחשוון היא לעולם באותו יום שבו חל ראש-השנה*. (סה"ש תש"נ ח"א עמ' 118 הערה 89). והוא 'יום החמישים' מראש-השנה, שמורה על שער הנו"ן, בחינת הכתר (השייך לכ"ק מרחשוון) - שולח-הגיליון שם.

4 ספר-השיחות תשמ"ח ח"א עמ' 70.

5 'התוועדות' תשמ"ז ח"א עמ' 496 (מוגה), ובסגנון אחר בספר-השיחות תשמ"ז ח"א עמ' 69.

6 ספר-השיחות תשמ"ט ח"א עמ' 56. וצ"ב אם כל האמור הוא הוראה גם לכל שנה ושנה.

העניינים שלומדים מתורתו של בעל יום-ההולדת, ילמדו גם קונטרס 'החלצו', שעל-ידי זה יתווסף באהבת-ישראל ואחדות-ישראל, כמבואר בארוכה בקונטרס זה.

(ספר המאמרים תרנ"ט עמ' סא), ש'ההסכם אשר עושים שניים או רבים, יש לזה חיזוק הרבה יותר מההסכם שעושה בפני עצמו" (ס' השיחות שם).

כולל ובמיוחד - המזמור המתאים למספר שנותיו של אדמו"ר מהורש"ב (השנה - מזמור קמ"ח), וללמוד מתורתו.

בעיר שאין בה ישיבה זו - יעשו זאת בתוך בניין שתפקידו מעין הישיבה, כגון בית-חב"ד, בית תורה, תפילה וגמילות-חסדים. ומובן שעל-פי הציווי "ואהבת לרעך כמוך", יש להשתדל להשפיע על יהודים נוספים שגם הם יעשו כן, ועוד ועיקר - שפעולות אלה תיעשנה ברבים⁷. וכדאי ונכון שבין

(7) 'ובפרט על-פי מה שכתב בעל יום-ההולדת בקונטרס 'החלצו'

לזכות

אנשי החסד הדגולים

הרה"ח ר' אברהם משה דייטש והרה"ח ר' גבריאל גופין שיחיו

ולע"נ האחים הרה"ח ר' זלמן יודא ור' יוסף יצחק,

בני הרה"ח ר' שלום ישעי' ע"ה דייטש